

ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่: วิกฤตศรัทธาต่อกฎหมายในซีรีส์เกาหลี

Dark Hero Justice: Crisis of Faith in Law Through Korean Series

สุนทรี ลาภรุ่งเรือง^{1*} | Soontaree Larprungrueng

ณัฐวรรณ สيناโรจน์² | Natthawan Sinaroj

^{1, 2} คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ประเทศไทย;

Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University, Thailand

*Corresponding author email: soontaree@go.buu.ac.th

Abstract

This research aims to analyze the representation of “dark hero justice” in contemporary Korean television series as a reflection of the crisis of faith in law and the judicial system. The study examines three Korean dark hero series, Vincenzo (2021), The Glory (2022–2023), and Taxi Driver (2021–2023), using qualitative content and discourse analyses. The theoretical framework is based on concepts of power, justice, and social domination developed by Foucault (1977), Bourdieu (2001), and Gramsci (1971). The findings indicate that all three series consistently portray structural failures within legal and judicial institutions, including inequality, corruption, and the abuse of power. These failures compel the protagonists to transcend the boundaries of formal law and assume the role of “dark heroes” in reclaiming justice through alternative means. Dark hero justice, therefore, represents not merely violence or personal retaliation but also reflects the decline of public trust in the state and judicial mechanisms in contemporary Korean society. Korean dark hero series thus function as cultural spaces for critiquing power structures and questioning the boundaries of law, legitimacy, and morality in modern society.

Keywords: Dark Hero Justice, Crisis of Faith in Law, Korean Series, Power, Judicial System

Received: December 25, 2025 Revised: March 1, 2026 Accepted: March 13, 2026

<https://doi.org/10.14456/husoaru.2026.6>

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์การนำเสนอ “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” ในซีรีส์เกาหลีร่วมสมัย อันสะท้อนวิกฤตศรัทธาต่อกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของสังคมผ่านการศึกษาซีรีส์แนวดาร์กฮีโร่ 3 เรื่อง ได้แก่ Vincenzo (2021), The Glory (2022–2023) และ Taxi Driver (2021–2023) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพร่วมกับการวิเคราะห์วาทกรรมภายใต้กรอบแนวคิดว่าด้วยอำนาจ ความยุติธรรม และการครอบงำทางสังคมของ Foucault (1977), Bourdieu (2001) และ Gramsci (1971) ผลการศึกษาพบว่าซีรีส์ทั้งสามเรื่องนำเสนอภาพความล้มเหลวเชิงโครงสร้างของระบบกฎหมายและสถาบันยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นความไม่เท่าเทียม การทุจริต หรือการใช้อำนาจในทางมิชอบ ส่งผลให้ตัวละครเอกต้องก้าวข้ามกรอบของกฎหมายและสวามิภักดิ์ “ดาร์กฮีโร่” เพื่อทวงคืนความยุติธรรมในรูปแบบทางเลือก ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่จึงมิได้เป็นเพียงการใช้ความรุนแรงหรือการตอบโต้ส่วนบุคคล หากแต่เป็นภาพสะท้อนของความเสื่อมถอยของความเชื่อมั่นต่อรัฐและกลไกยุติธรรมในสังคมเกาหลีร่วมสมัย ซีรีส์เกาหลีแนวดาร์กฮีโร่จึงทำหน้าที่เป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมในการวิพากษ์โครงสร้างอำนาจและตั้งคำถามต่อขอบเขตของกฎหมาย ความชอบธรรม และศีลธรรมในสังคมสมัยใหม่

คำสำคัญ: ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่ วิกฤตศรัทธาต่อกฎหมาย ซีรีส์เกาหลี อำนาจ กระบวนการยุติธรรม

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อุตสาหกรรมซีรีส์เกาหลีได้พัฒนาอย่างก้าวกระโดดจากสื่อบันเทิงภายในประเทศไปสู่การเป็นกระแสวัฒนธรรมระดับโลกภายใต้ปรากฏการณ์ Korean Wave หรือ Hallyu ซีรีส์เกาหลีจึงมิได้ทำหน้าที่เพียงผลิตความบันเทิง หากแต่กลายเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่สะท้อน วิพากษ์ และตั้งคำถามต่อโครงสร้างทางสังคม การเมือง และอำนาจในสังคมเกาหลีได้ร่วมสมัย (Hall, 1997) โดยเฉพาะอย่างยิ่งซีรีส์แนว “ดาร์กฮีโร่” (Dark Hero) ซึ่งได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงหลัง ซีรีส์แนวดาร์กฮีโร่มีลักษณะเด่นในการนำเสนอตัวละครเอกที่แตกต่างจากภาพตัวแทนของฮีโร่แบบดั้งเดิม ตัวละครเหล่านี้มิได้ยึดมั่นในกฎหมายหรือศีลธรรมสากลในฐานะหลักสูงสุด หากแต่เลือกใช่วิธีการนอกกรอบกฎหมาย เช่น ความรุนแรง การหลอกลวง หรือการลงทัณฑ์นอกกระบวนการยุติธรรม เพื่อจัดการ

กับความยุติธรรมที่กลไกของรัฐไม่สามารถตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Campbell, 1949) ดาร์กฮีโร่จึงดำรงอยู่ในพื้นที่สีเทาทางศีลธรรม เป็นทั้งผู้ละเมิดกฎหมายและผู้ทวงคืนความยุติธรรมในเวลาเดียวกัน อันสะท้อนความคลุมเครือและความเปราะบางของแนวคิดเรื่อง “ความยุติธรรม” ในสังคมสมัยใหม่ ซีรีส์เกาหลีอย่าง Vincenzo, The Glory และ Taxi Driver เป็นตัวอย่างสำคัญของการนำเสนอความยุติธรรมในรูปแบบดังกล่าว ความนิยมอย่างแพร่หลายของซีรีส์เหล่านี้มิได้สะท้อนเพียงความสำเร็จด้านการเล่าเรื่องหรือการผลิต หากยังสะท้อนการยอมรับของผู้ชมต่อการตั้งคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ความเป็นธรรม และความชอบธรรมของระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่เป็นทางการ โดยเฉพาะในบริบทที่กฎหมายถูกมองว่าไม่สามารถคุ้มครองผู้เสียหายหรือควบคุมผู้มีอำนาจได้อย่างแท้จริง บริบททางสังคมของเกาหลีใต้ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา (ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000) เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อศรัทธาในระบบยุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญ เริ่มจากการฟื้นฟูประเทศหลังวิกฤตเศรษฐกิจ IMF ที่ขยายช่องว่างทางชนชั้น ตามมาด้วยเหตุการณ์โศกนาฏกรรมเรือเซวอล (2014) และคดีทุจจริต Burning Sun (2019) ซึ่งตอกย้ำภาพลักษณ์ความล้มเหลวของรัฐบาลและกฎหมายในการคุ้มครองประชาชนทั่วไป แต่กลับเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มอภิสิทธิ์ชนและกลุ่มธุรกิจอิทธิพล (Chaebol) จนนำไปสู่การประท้วงด้วยแสงเทียน (Candlelight Vigil) ในปี 2016–2017

ซีรีส์กรณีศึกษาทั้งสามเรื่องนำเสนอรูปแบบความยุติธรรมทางเลือกผ่านตัวละครเอกที่ต้องเผชิญกับความล้มเหลวของระบบกฎหมายและโครงสร้างสังคม แม้จะมีบริบทและระดับของปัญหาที่แตกต่างกัน แต่ทั้งหมดสะท้อนประเด็นร่วมคือการตั้งคำถามต่อความยุติธรรมในสังคมร่วมสมัย ซีรีส์ทั้งสามเรื่องแม้จะมีรูปแบบการเล่าเรื่องและระดับปัญหาที่แตกต่างกัน ตั้งแต่การคอร์รัปชันระดับองค์กร ความรุนแรงในชีวิตส่วนบุคคล ไปจนถึงอาชญากรรมในสังคม แต่ต่างชี้ให้เห็นจุดร่วมสำคัญ คือ เมื่อกฎหมายไม่สามารถตอบสนองความยุติธรรมได้ ตัวละครจึงหันไปสร้างความยุติธรรมในแบบของตนเอง ซึ่งกลายเป็นแกนหลักของการนำเสนอ “dark hero” ในสื่อเกาหลีร่วมสมัย บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การสร้างความชอบธรรมของความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่ในซีรีส์เกาหลีร่วมสมัย ผ่านการวิเคราะห์เชิงวาทกรรมของซีรีส์ Vincenzo, The Glory และ Taxi Driver เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสื่อ ความรุนแรง และวิกฤตความเชื่อมั่นต่อระบบยุติธรรมในสังคมเกาหลีใต้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การนำเสนอแนวคิด “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” ในซีรีส์เกาหลี Vincenzo, The Glory และ Taxi Driver
2. เพื่อศึกษาการสร้างภาพความล้มเหลวของระบบกฎหมายและสถาบันยุติธรรม และบทบาทของภาพดังกล่าวในการทำให้การลงทัณฑ์นอกกระบวนการกฎหมายมีความชอบธรรม
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่กับบริบททางสังคมและการเมืองของเกาหลีใต้ร่วมสมัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดความยุติธรรมและอำนาจ

Foucault (1977) ได้วิเคราะห์ว่ากระบวนการยุติธรรมสมัยใหม่ไม่ได้เป็นระบบที่เป็นกลางหรือเที่ยงธรรม แต่เป็นเครื่องมือของอำนาจในการควบคุมและลงโทษร่างกายและจิตใจของประชาชน กฎหมายและสถาบันยุติธรรมทำหน้าที่สร้างและรักษาระเบียบทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อชนชั้นปกครองมากกว่าการคุ้มครองความยุติธรรมที่แท้จริง แนวคิดนี้ช่วยอธิบายว่า เหตุใดซีรีส์เกาหลีจึงนำเสนอระบบกฎหมายเป็นเครื่องมือของผู้มีอำนาจ โดยเฉพาะกลุ่มทุนผูกขาด (Chaebol) และชนชั้นสูงที่สามารถใช้เงินและอิทธิพลหลีกเลี่ยงการลงโทษ (Yoon, 2024) Bourdieu (2001) เสนอแนวคิดเรื่อง “ทุนทางสังคม” (Social Capital) และ “สนามอำนาจ” (Field of Power) ว่าสังคมประกอบด้วยสนามต่างๆ ที่ผู้เล่นแข่งขันกันเพื่อครอบครองทรัพยากรและอำนาจ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นหนึ่งในสนามที่ชนชั้นปกครองใช้ทุนทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อรักษาตำแหน่งของตน ในซีรีส์ที่ศึกษา ตัวละครผู้ร่ำรวยมักเป็นกลุ่มที่มีทุนทางเศรษฐกิจและสังคมสูง สามารถซื้อความยุติธรรม จ่ายค่าสินบน และใช้อิทธิพลทางการเมืองเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ทฤษฎีความยุติธรรมแบ่งออกเป็นสองแนวทางหลัก คือ Retributive Justice (ความยุติธรรมเชิงลงโทษ) ที่เน้นการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อตอบแทนความผิด และ Restorative Justice (ความยุติธรรมเชิงบูรณาการ) ที่เน้นการซ่อมแซมความสัมพันธ์และฟื้นฟูทั้งผู้กระทำผิดและเหยื่อ (วรมาศ ตันภักธราคร, 2565) ซีรีส์ที่ศึกษาเน้นไปที่ Retributive Justice ในรูปแบบที่รุนแรงและนอกกฎหมาย เนื่องจากกระบวนการยุติธรรมที่เป็นทางการล้มเหลวในการให้ทั้งสองรูปแบบของความยุติธรรม

2. แนวคิดฮีโร่และฮีโร่ด้านมืด

Campbell (1949) อธิบาย “การเดินทางของฮีโร่” (Hero's Journey) ว่าฮีโร่ดั้งเดิมเป็นผู้มีคุณธรรม กล้าหาญ และต่อสู้เพื่อความดีโดยไม่ละเมิดหลักศีลธรรม ในทางตรงกันข้าม “ฮีโร่ด้านมืด” (Dark Hero) หรือ “Antihero” คือตัวละครที่ขาดคุณลักษณะของฮีโร่ดั้งเดิม มักใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายหรือผิดศีลธรรม แต่ยังคงได้รับความเห็นอกเห็นใจจากผู้ชมเนื่องจากแรงจูงใจของพวกเขามาจากความอยุติธรรมที่พวกเขาประสบ “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” หมายถึงการใช้ความรุนแรง การหลอกลวง หรือการลงโทษที่อยู่นอกกรอบกฎหมายเพื่อจัดการกับความชั่วร้ายที่ระบบยุติธรรมไม่สามารถหรือไม่ยินดีจัดการรูปแบบนี้มักปรากฏในสื่อบันเทิงเมื่อสังคมสูญเสียศรัทธาต่อสถาบันที่เป็นทางการ

3. บริบทสังคมและการเมืองของเกาหลีใต้

เกาหลีใต้มีระบบเศรษฐกิจที่ถูกครอบงำโดยกลุ่มบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่หรือ “Chaebol” เช่น Samsung, Hyundai และ LG ซึ่งมีอิทธิพลทางการเมืองและสามารถหลีกเลี่ยงกฎหมายได้ (Jin, 2021) ความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจและอัตราการแข่งขันที่สูงส่งผลให้เกิด “Hell Joseon” (โจซอนนรก) คำที่คนรุ่นใหม่ใช้เรียกสังคมเกาหลีที่ไม่มีความหวังคดีต่าง ๆ เช่น คดีประธานาธิบดีปาร์ก กึนเฮ (2016) คดีการล่มสลายของเรือเซวอล (2014) และการล้วงละเมิดทางเพศในวงการบันเทิง (Burning Sun Scandal, 2019) ส่งผลให้สังคมเกาหลีสูญเสียความเชื่อมั่นต่อความสามารถของรัฐในการปกป้องประชาชน (National Human Rights Commission of Korea, 2020) การเติบโตของ “ความยุติธรรมนอกกฎหมาย” (Vigilante Justice) ในสื่อเกาหลีสะท้อนความต้องการของสังคมที่ต้องการเห็นการลงโทษผู้ร้ายอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Lee, 2022)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (qualitative content analysis) ร่วมกับการวิเคราะห์วาทกรรม (discourse analysis) เพื่อศึกษาการนำเสนอแนวคิด “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” และวิกฤตศรัทธาต่อกฎหมายในซีรีส์เกาหลีร่วมสมัย (Hall, 1997; Fairclough, 1995)

1. การคัดเลือกกรณีศึกษา

ผู้วิจัยเลือกซีรีส์เกาหลีแนวดาร์กฮีโร่จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ Vincenzo (2021), The Glory (2022–2023) และ Taxi Driver (2021–2023) โดยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1.1 เป็นซีรีส์ที่มีตัวละครเอกปฏิบัติกรอยู่นอกกรอบกฎหมาย

1.2 มีเนื้อหาวิพากษ์ระบบกฎหมายหรือสถาบันยุติธรรมอย่างชัดเจน

1.3 ได้รับความนิยมและการรับรู้ในระดับสังคมวงกว้าง ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

2. หน่วยวิเคราะห์และการเก็บข้อมูล

ในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดหน่วยวิเคราะห์เป็นซีรีส์จำนวน 3 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 68 ตอน ประกอบด้วย Vincenzo (20 ตอน), The Glory (16 ตอน) และ Taxi Driver (ซีซั่น 1 และ 2 รวม 32 ตอน) โดยเน้นการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงคุณภาพผ่านบทสนทนาและการจัดวางสถานการณ์ที่สะท้อนวิกฤตศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรม หน่วยวิเคราะห์ของการวิจัย ได้แก่ ฉาก (scene) และบทสนทนา (dialogue) ที่สะท้อนความล้มเหลวของระบบกฎหมาย อำนาจของชนชั้นนำ และการใช้ความรุนแรงหรือการลงทัณฑ์นอกกระบวนการยุติธรรม ข้อมูลถูกรวบรวมจากการรับชมซีรีส์ทั้งหมดอย่างเป็นระบบ พร้อมจัดทำตารางสรุปฉากสำคัญ

3. กรอบการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ใช้กรอบแนวคิดด้วยอำนาจและความยุติธรรมของ Foucault (1977) ในประเด็นการควบคุมและการลงโทษ Bourdieu (2001) ในมิติทุนและอำนาจเชิงสัญลักษณ์ และ Gramsci (1971) ในแนวคิดการครอบงำและการต่อต้านเชิงวัฒนธรรม เพื่ออธิบายการก่อรูปของ “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” ในฐานะวาทกรรมทางเลือกที่ท้าทายความชอบธรรมของกฎหมายอย่างเป็นทางการ

การวิเคราะห์เนื้อหาในงานวิจัยนี้ใช้แนวทางของ Mayring (2000) แบบ Deductive-Inductive โดยกำหนดหมวดหมู่การวิเคราะห์จากกรอบทฤษฎี ได้แก่ (1) ความล้มเหลวของระบบกฎหมาย (2) การสร้างตัวละครดาร์กฮีโร่ (3) กลยุทธ์การลงทัณฑ์นอกกระบวนการยุติธรรม และ (4) การวิพากษ์โครงสร้างอำนาจ การวิเคราะห์วาทกรรมอาศัยแนวทางของ

Fairclough (1995) 3 ระดับ ได้แก่ ระดับข้อความ ระดับกระบวนการวาทกรรม และระดับการปฏิบัติทางสังคม

4. ความน่าเชื่อถือของการวิจัย

ผู้วิจัยเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการศึกษาศึกษาโดยใช้แหล่งข้อมูลหลายมิติ เช่น งานวิชาการ รายงานทางสังคมและสถิติที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการตีความ (triangulation) และลดอคติในการวิเคราะห์ (Lincoln & Guba, 1985)

5. ซีรีส์กรณีศึกษา

งานวิจัยนี้เลือกซีรีส์เกาหลีร่วมสมัยจำนวนสามเรื่องเป็นกรณีศึกษา ได้แก่ Vincenzo (2021), The Glory (2022–2023) และ Taxi Driver (2021–2023) โดยคัดเลือกจากความโดดเด่นในการนำเสนอความยุติธรรมทางเลือกผ่านตัวละครแนวดาร์กฮีโร่ รายละเอียดโดยสังเขปมีดังนี้

เรื่องแรก Vincenzo (2021) เล่าเรื่องของทนายความชาวอิตาลีซึ่งมีเบื้องหลังเป็นมาเฟีย เขาต้องเผชิญหน้ากับกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่ทุจริตเชิงโครงสร้างและใช้อำนาจทางเศรษฐกิจแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม เมื่อกฎหมายไม่สามารถลงโทษผู้มีอำนาจได้ ตัวละครเอกจึงเลือกใช้ “กฎแบบมาเฟีย” หรือความยุติธรรมนอกระบบ เพื่อต่อสู้กับมาเฟียในครานักธุรกิจ สะท้อนความขัดแย้งระหว่างศีลธรรมกับกฎหมายอย่างชัดเจน

เรื่องที่สอง The Glory (2022–2023) นำเสนอปัญหาในระดับปัจเจกที่ลึกซึ้งทางจิตใจ ผ่านเรื่องราวของหญิงสาวผู้เคยตกเป็นเหยื่อการกลั่นแกล้งอย่างรุนแรงในโรงเรียนจนชีวิตพังทลาย ขณะที่ผู้กระทำกลับเติบโตขึ้นพร้อมอภิสิทธิ์ทางชนชั้นและอำนาจทางสังคม ความไม่เท่าเทียมนี้ผลักดันให้เธอใช้เวลาหลายปีวางแผนล้างแค้นอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยกลยุทธ์ทางจิตวิทยาและการควบคุมสถานการณ์เพื่อทำลายชีวิตของผู้ที่เคยทำร้ายเธอ เรื่องนี้จึงเน้นความรุนแรงเชิงโครงสร้างและบาดแผลทางจิตใจมากกว่าการใช้กำลังทางกายภาพ

ส่วน Taxi Driver (2021–2023) ขยายประเด็นไปสู่ระดับสังคม โดยนำเสนอบริการลับที่รับจ้างแก้แค้นแทนเหยื่ออาชญากรรมที่ไม่ได้รับความยุติธรรมจากรัฐ ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ถูกกฎหมายลงโทษผู้กระทำผิดเบาเกินไป หรือกระบวนการยุติธรรมเพิกเฉยต่อความทุกข์ของเหยื่อ ตัวละครเอกและทีมงานจึงใช้วิธีลงทัณฑ์ทางกายภาพและปฏิบัติการนอกกฎหมายเพื่อนำ “ความยุติธรรม” กลับคืนให้ผู้เสียหาย สะท้อนความสิ้นหวังของประชาชนต่อระบบยุติธรรมอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Qualitative Content Analysis) ในซีรีส์ Vincenzo, The Glory และ Taxi Driver ผู้วิจัยพบว่าปรากฏการณ์ “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” (Dark Justice) ไม่ใช่เพียงการตอบโต้ความรุนแรงส่วนบุคคล แต่เป็น “ปฏิบัติการทางอำนาจ” (Power Operation) ที่เกิดขึ้นในสภาวะที่รัฐล้มเหลว โดยสามารถจำแนกประเด็นการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. Vincenzo: การปะทะกันในสนามอำนาจและกฎหมายในฐานะ “ทุนทางสังคม”

ในซีรีส์ Vincenzo (2021) ภาพตัวแทนของระบบกฎหมายเกาหลีถูกนำเสนอผ่านกรอบแนวคิด “สนาม” (Field) ของ Bourdieu (2001) ซึ่งมองว่ากฎหมายไม่ใช่พื้นที่แห่งความยุติธรรมที่เป็นกลาง แต่เป็นพื้นที่การต่อรองแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มทุน (Babel Group) และชนชั้นนำทางกฎหมาย (สำนักงานทนายความ Wusang)

ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครฝ่ายอธรรมใช้อำนาจเงินแปรสภาพเป็น “ทุนทางสังคม” (Social Capital) เพื่อบิดเบือนข้อเท็จจริง ดังที่ปรากฏในฉากการพิจารณาคดีที่มีการซื้อตัวพยานและการสมรู้ร่วมคิดของผู้พิพากษา สิ่งนี้สะท้อนภาวะที่ Bourdieu (2001) เรียกว่า “ความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์” (Symbolic Violence) ที่ผู้ถูกกดขี่ยอมจำนนต่ออำนาจ เพราะถูกทำให้เชื่อว่ากฎหมายนั้นศักดิ์สิทธิ์และเปลี่ยนแปลงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ตัวละคร Vincenzo Cassano ได้ทำการรื้อถอน (Deconstruct) ความศักดิ์สิทธิ์จอมปลอมนี้ด้วยการนำ “วิธียาพิฆาต” มาใช้เป็นเครื่องมือตอบโต้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “สภาวะยกเว้น” (State of Exception) ของ Giorgio Agamben ที่ชี้ว่าเมื่อกฎหมายไม่สามารถคุ้มครองได้ ผู้ทรงอำนาจ (ในที่นี้คือ Vincenzo) จึงสถาปนาตนเองเป็นผู้อยู่นอกกฎหมายเพื่อบังคับใช้ความยุติธรรม

บทวิเคราะห์จากบทสนทนา ในตอนที่ 4 Vincenzo กล่าวกับ Hong Cha-young ว่า: “คุณรู้ไหมทำไมอิตาลีถึงไม่มีมาเฟียแล้ว? เพราะพวกเขาไปเป็นนักการเมืองและอัยการกันหมด... ในสนามนี้ (ศาล) ความยุติธรรมอ่อนแอ แต่ความชั่วร้ายนั้นแข็งแกร่ง” (Vincenzo, 2021, ตอนที่ 4)

บทสนทนานี้สะท้อนการวิพากษ์สถาบันตุลาการอย่างรุนแรง โดยใช้ให้เห็นว่าเส้นแบ่งระหว่าง “อาชญากร” และ “ผู้รักษากฎหมาย” ได้เลือนหายไป (Lee, 2022) การที่ Vincenzo เลือกใช้วิธีการข่มขู่ เผาทำลาย และทรมาณ จึงไม่ใช่การกระทำที่ไร้เหตุผล แต่เป็น

การสร้าง “ดุลอำนาจแห่งความกลัว” (Balance of Terror) ขึ้นมาใหม่ เพื่อต่อกรกับกลุ่มทุนผูกขาดที่มีอิทธิพลเหนือกระบวนการยุติธรรม

2. The Glory: ร่างกายในฐานะพื้นที่ความทรงจำและอำนาจแห่ง “การจ้องมอง”

ใน The Glory (2022-2023) ประเด็นเรื่องความรุนแรงในโรงเรียนถูกนำเสนอผ่านแนวคิด “อำนาจชีวญาณ” (Biopower) ของ Foucault (1977) ร่างกายของ Moon Dong-eun ที่เต็มไปด้วยรอยแผลเป็น คือหลักฐานเชิงประจักษ์ของความล้มเหลวของรัฐในการปกป้องพลเมือง (Subject) รอยแผลเป็นทำหน้าที่เป็น “จดหมายเหตุ” (Archive) บันทึกความเจ็บปวดที่ระบบกฎหมายพยายามลบเลือน

ผู้วิจัยพบว่า กลยุทธ์การแก้แค้นของ Dong-eun ไม่ได้เน้นการใช้กำลังกายภาพประหัตประหารในทันที แต่ใช้วิธีการ “Panopticon” (เรือนจำสายตา) ตามทฤษฎีของ Foucault (1977) โดยเธอเปลี่ยนสถานะจาก “เหยื่อผู้ถูกกระทำ” เป็น “ผู้เฝ้ามอง” (The Observer) ที่มองเห็นทุกความเคลื่อนไหวของผู้กระทำผิด การจ้องมองนี้สร้างสภาวะความหวาดระแวง (Paranoia) ให้กับกลุ่มผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นการลงทัณฑ์ทางจิตวิทยาที่มีประสิทธิภาพยิ่งกว่าการจำคุก (Kang et al., 2024)

บทวิเคราะห์จากบทสนทนา ฉากที่ Dong-eun เผชิญหน้ากับ Yeon-jin ในโรงยิม เธอประกาศว่า “ตั้งแต่วันนี้ไป ความฝันของฉันคือเธอ... ฉันจะค่อย ๆ ทำให้เธอแห้งเหี่ยวตายไป เหมือนดอกไม้ที่ขาดน้ำ” (The Glory, 2022, ตอนที่ 2)

วาทกรรมนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนผ่านอำนาจ (Power Shift) ตามที่ Foucault (1977) อธิบายว่าอำนาจไม่ใช่สิ่งที่ถูกครอบครอง แต่เป็นสิ่งที่ถูกใช้งาน Dong-eun ไม่ได้ต้องการให้ศัตรูตายทันที (Physical Death) แต่ต้องการทำลาย “ตัวตนทางสังคม” (Social Self) ของ Yeon-jin ทั้งสถานะความเป็นแม่ หน้าที่การงาน และการยอมรับทางสังคม การแก้แค้นนี้จึงเป็นการรื้อฟื้นระเบียบทางศีลธรรม (Moral Order) ที่ถูกทำลายไป ให้กลับมาสมดุลอีกครั้งผ่านกระบวนการ Retributive Justice ที่เน้นความเท่าเทียมของความทุกข์ทรมาน (Equality of Suffering)

3. Taxi Driver: การแปรรูปความยุติธรรมและวิกฤตศรัทธาในสัญญาประชาคม

Taxi Driver (2021-2023) นำเสนอรูปแบบของความยุติธรรมที่ถูกทำให้เป็นสินค้า (Commodification of Justice) ภายใต้บริบทของระบบทุนนิยมเสรีนิยมใหม่ (Neoliberalism) เมื่อรัฐไม่สามารถรักษาพันธะสัญญาใน “สัญญาประชาคม” (Social Contract) ตามแนวคิด

ของ John Locke (1890) ได้ องค์กร Rainbow Taxi จึงเข้ามาทำหน้าที่แทนรัฐในรูปแบบของ “เอกชน”

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การให้บริการ “ชำระแค้น” ของ Rainbow Taxi เป็น ปฏิกริยาโต้ตอบโดยตรงต่อ “ความยุติธรรมที่ล่าช้าและเลือกปฏิบัติ” (Delayed and Discriminatory Justice) ตามที่ Korean Institute of Criminology and Justice (2021) รายงานว่าเพียง 32% ของประชาชนเชื่อว่าระบบยุติธรรมเป็นธรรม และ 68% เชื่อว่าคนร้าย หลีกเลี่ยงการลงโทษได้ง่าย การกระทำของทีม Taxi Driver สามารถวิเคราะห์ผ่านทฤษฎี “ศาลเตี้ย” (Vigilantism) ของ Johnston (1996) ซึ่งระบุว่าศาลเตี้ยมักจะปรากฏขึ้นเมื่อ ประชาชนรู้สึกว่ารัฐขาดความชอบธรรม (Legitimacy Deficit)

ที่น่าสนใจคือ ซีรีส์เลือกนำเสนอวิธีการลงโทษแบบ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” (Lex Talionis) แต่มีการดัดแปลงให้มีความซับซ้อนขึ้น เช่น การชังอาชญากรไซเบอร์ไว้ในเหมือง ระเบิด หรือการหลอกลวงแก๊งคอลเซ็นเตอร์ วิธีการเหล่านี้สะท้อนว่า “บทลงโทษตามกฎหมาย” (Legal Sanction) นั้นเบาบางเกินไปสำหรับความรู้สึกของสังคม จึงต้องมีการสร้าง “เรือนจำทางเลือก” (Alternative Prison) ขึ้นมาเอง

บทวิเคราะห์จากบทสนทนา Jang Sung-chul หัวหน้าทีม Rainbow Taxi กล่าวถึง ปรัชญาขององค์กรว่า “อย่าตาย จงแก้แค้น... เราจะไปจัดการพวกมัน ในที่ที่กฎหมายส่องแสง ไปไม่ถึง” (Taxi Driver, 2021, ตอนที่ 1)

ประโยค “ในที่ที่กฎหมายส่องแสงไปไม่ถึง” บ่งบอกถึงพื้นที่สีเทา (Grey Area) ที่อาชญากรรมซุกซ่อนอยู่ ซึ่งระบบราชการที่เทอะทะ (Bureaucracy) ไม่สามารถเข้าถึงได้ การดำรงอยู่ของ Rainbow Taxi จึงเป็นการตั้งคำถามต่อสังคมว่า “ความยุติธรรมตาม กระบวนการ” (Procedural Justice) ที่เคร่งครัดเรื่องสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องหา แท้จริงแล้ว กำลังละเมิดสิทธิของผู้ถูกระทำหรือไม่

สรุปผลการศึกษาในภาพรวม

ซีรีส์ทั้งสามเรื่องได้สร้างวาทกรรมร่วมกันว่า “ความยุติธรรมไม่ใช่สิ่งที่ได้รับมอบ แต่เป็นสิ่งที่ต้องขงชิง” โดยตัวละคร Dark Hero ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสังคม (Social Proxy) ในการระบายความคับข้องใจที่มีต่อความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง (Structural Inequality) ความนิยมในซีรีส์เหล่านี้สัมพันธ์โดยตรงกับวิกฤตศรัทธาต่อสถาบันตุลาการในโลก

ความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Durkheim (1984) ที่ว่าอาชญากรรมและการลงโทษเป็นปรากฏการณ์ปกติที่สะท้อนมโนธรรมสำนึกของสังคม (Collective Conscience) ในช่วงเวลานั้น ๆ

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบวาทกรรมดาร์กฮีโร่ในซีรีส์ทั้ง 3 เรื่อง

ประเด็น	ซีรีส์เรื่อง		
	Vincenzo	The Glory	Taxi Driver
ปัญหาหลัก	ทุนนิยม-อาชญากรรม องค์กร	การกลั่นแกล้งในโรงเรียน	อาชญากรรมหลากหลาย แบบ
ตัวละครดาร์กฮีโร่	ทนายความมาเฟียใช้ อำนาจต่อต้านอำนาจ	เหยื่อแปลงร่างเป็นผู้แก้ แค้นอย่างเป็นระบบ	อดีตทหารใช้แท็กซี่เป็น เครื่องมือยุติธรรม
ความล้มเหลว ของกฎหมาย	ชนชั้นนำซื้อความยุติ ธรรม กฎหมายเป็น เครื่องมือ Chaebol	ระบบโรงเรียนและตำรวจ เพิกเฉยต่อการกลั่นแกล้ง	ระบบศาลปล่อยผู้กระทำ ผิดที่มีเส้นสาย
จุดร่วม	ตัวละครถูกกระทำ → ระบบล้มเหลว → ลงมือเอง / กฎหมายเป็นเครื่องมือคนมีอำนาจ / การนำเสนอข้อหาสะท้อนปัญหาสังคม		
จุดต่าง	ระดับมหภาค: ทุนนิยม/การเมือง	ระดับจุลภาค: บุคคล/สถาบันการศึกษา	หลายระดับ: อาชญากรรมทั่วไป

อภิปรายผล

ผลการศึกษาที่นำเสนอในส่วนก่อนหน้าแสดงให้เห็นรูปแบบร่วมของการนำเสนอ “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” ในซีรีส์ทั้งสามเรื่อง ซึ่งสามารถนำมาสังเคราะห์เชิงแนวคิดได้เป็น 6 ประเด็นสำคัญ โดยแต่ละประเด็นต่อไปนี้เป็นการตีความเชิงทฤษฎีจากผลการวิเคราะห์เนื้อหา มิใช่เพียงการสรุปเนื้อเรื่อง

1. ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่เป็นสัญญาณวิกฤตความเชื่อมั่นต่อรัฐ

การวิเคราะห์ทั้งสามซีรีส์ ชี้ให้เห็นว่าความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่เกิดขึ้นเมื่อประชาชนสูญเสียศรัทธาต่อสถาบันที่เป็นทางการ ซีรีส์เหล่านี้ไม่ได้เพียงสะท้อนความไม่พอใจ แต่เป็นการ “ลดทอนความศักดิ์สิทธิ์” (desacralization) ของกฎหมายและระบบยุติธรรมตามแนวคิดของ Foucault (1977) กฎหมายคือ เครื่องมือของอำนาจ ซีรีส์เหล่านี้เปิดเผยว่า

กฎหมายในสังคมเกาหลีถูกใช้เพื่อปกป้องชนชั้นปกครอง กดขี่ผู้อ่อนแอ และรักษาระเบียบทางสังคมมากกว่าการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

การศึกษาของ (Korean Institute of Criminology and Justice(2021) ยืนยันว่าระบบยุติธรรมเกาหลีกำลังเผชิญกับวิกฤตความชอบธรรม (Legitimacy Crisis) โดยพบว่า 74% ของประชาชนเชื่อว่ากฎหมายปกป้องผู้มีอิทธิพลมากกว่าคนธรรมดา การนำเสนอความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่ในซีรีส์จึงไม่ใช่เพียงแค่เรื่องราวแฟนตาซี แต่เป็นการสะท้อนความรู้สึกจริงของสังคมที่ต้องการเห็นการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่เป็นการทวงคืนอำนาจ

ฮีโร่ด้านมืดในซีรีส์เหล่านี้เป็นตัวแทนของ “ผู้ถูกกดขี่” ที่ตัดสินใจทวงคืนอำนาจที่ถูกปฏิเสธโดยระบบ Vincenzo ทวงคืนอำนาจจากกลุ่มทุน Dong-eun ทวงคืนศักดิ์ศรีจากระบบที่ละเลยเธอ และ Rainbow Taxi ทวงคืนความยุติธรรมในนามของเหยื่อทั้งหมด การกระทำเหล่านี้เป็นรูปแบบของ “counter-hegemony” (การต่อต้านการครอบงำ) ตามแนวคิดของ Gramsci (1971) ที่ประชาชนท้าทายโครงสร้างอำนาจที่กดขี่พวกเขา

การณพวงศ์ เจิตพยากรณ์ (2564) วิเคราะห์ว่าการนำเสนอตัวละครที่ต่อต้านระบบในสื่อเกาหลีสะท้อนการเมืองของความต้านทาน (Politics of Resistance) ที่แม้จะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจริงได้ แต่ก็เป็นการแสดงออกถึงความไม่พอใจและความปรารถนาในการเปลี่ยนแปลง

3. กลวิธีการสร้างความชอบธรรมให้กับความรุนแรง

ซีรีส์เหล่านี้ใช้กลวิธีหลายอย่าง เพื่อทำให้ความรุนแรงนอกกฎหมายดูเป็นสิ่งที่ “จำเป็น” และ “สมควร”

3.1 การทำให้ศัตรูเป็นอมนุษย์ โดยนำเสนอผู้ร้ายเป็น “ความชั่วที่บริสุทธิ์” ที่ไม่มีความรู้สึกผิดหรือความเห็นอกเห็นใจ ไม่สามารถปฏิรูปหรือเปลี่ยนแปลงได้ ทำให้ผู้ชมรู้สึกว่าการกระทำเหล่านี้ “ไม่สมควรได้รับความเมตตา”

3.2 การเน้นความทุกข์ของเหยื่อ ซีรีส์ใช้เวลามากในการแสดงความเจ็บปวดของเหยื่อผ่านฉาก flashback ที่เจ็บปวด การแสดงผลกระทบระยะยาวต่อชีวิตของเหยื่อ และการทำให้ผู้ชม “รู้สึกร่วม” กับเหยื่อ สิ่งนี้สร้างความรู้สึกว่าการแก้แค้นคือ “สิทธิของเหยื่อ”(Yoon, 2023; Bandura, 2001)

3.3 การแสดงความล้มเหลวของกฎหมายซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซีรีส์นำเสนอความล้มเหลวของกฎหมายเป็น “แพทเทิร์น” ที่เกิดขึ้นซ้ำ ผู้ร้ายหลีกหนีการลงโทษหลายครั้ง เหยื่อพยายามใช้ระบบกฎหมายและล้มเหลว สังคมและสื่อละเลยหรือถูกเหยื่อ การเน้นซ้ำนี้สร้างความรู้สึกที่ “ไม่มีทางเลือกอื่น”(Lee, 2022; Kang et al., 2024)

3.4 การกำหนดขอบเขตของความรุนแรง ฮีโร่ด้านมืดไม่ใช้ความรุนแรงอย่างไร้ขอบเขต พวกเขามี “จรรยาบรรณ” ของตัวเอง ไม่ทำร้ายผู้บริสุทธิ์ และใช้ความรุนแรง “ตามสมควร” หรือ “น้อยกว่าที่ผู้ร้ายทำ” สิ่งนี้ทำให้พวกเขาแตกต่างจาก “ผู้ร้าย” และยังคงเป็น “ฮีโร่” (Campbell, 1949)

4. ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่เป็นพื้นที่สำหรับการระบายทางสังคม

ซีรีส์เหล่านี้ทำหน้าที่เป็น “พื้นที่ปลอดภัย” สำหรับสังคมในการระบายความไม่พอใจ (Hall, 1997) ในฟังก์ชันทางจิตวิทยา ผู้ชมได้เห็นผู้ร้าย “ที่พวกเขาเกลียด” ถูกลงโทษ รู้สึก “ได้รับความยุติธรรม” แม้เพียงในจินตนาการ และการชมซีรีส์ช่วยลดความเครียดและความขุ่นเคืองต่อสังคม ในฟังก์ชันทางการเมือง ซีรีส์เป็นช่องทางการวิพากษ์รัฐและโครงสร้างอำนาจ สร้างพื้นที่สำหรับการพูดคุยเรื่องความยุติธรรมในสาธารณะ และอาจลดแรงกดดันทางการเมืองโดยให้ “ความพอใจเสมือน” (วรมาศ ตันภักทราคร, 2565)

5. ความเสี่ยงและข้อจำกัดของความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่ในสื่อ

แม้ซีรีส์เหล่านี้จะมีคุณค่าในการวิพากษ์สังคม แต่ก็มีความเสี่ยง ได้แก่ การทำให้ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติ (Normalization of Violence) ที่อาจทำให้ผู้ชมเชื่อว่าความรุนแรงเป็นวิธีเดียวในการแก้ปัญหา การเสริมสร้างวัฒนธรรมการแก้แค้น (Revenge Culture) ที่อาจทำให้เชื่อว่าการแก้แค้นคือ “สิทธิ์” ของเหยื่อและการให้อภัยเป็นความอ่อนแอ และการเรียบง่ายเกินไป (Oversimplification) โดยนำเสนอปัญหาในลักษณะ “ขาว-ดำ” ทั้งที่ความจริงมักซับซ้อนกว่า

6. บทบาทของสื่อในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง

แม้จะมีข้อจำกัด แต่ซีรีส์เหล่านี้ก็มีบทบาทสำคัญในการสร้างวาทกรรมสาธารณะ (Hall, 1997) ทำให้ประเด็นความยุติธรรมถูกพูดคุยในสังคม ผู้คนเริ่มตั้งคำถามต่อระบบที่มีอยู่ และสร้างแรงกดดันต่อผู้กำหนดนโยบาย ความนิยมของซีรีส์เหล่านี้บ่งชี้ว่าสังคมต้องการการปฏิรูประบบยุติธรรม สื่อเป็น “เครื่องวัดอารมณ์” (barometer) ของสังคม และการตอบ

รับที่ดีแสดงว่าประชาชนเห็นด้วยกับการวิพากษ์ หลายซีรีส์นำไปสู่การถกเถียงในรัฐสภาและมีการเรียกร้องปฏิรูปกฎหมาย (Korean Film Council, 2023)

ซีรีส์แนวดาร์กฮีโร่ มักนำเสนอความรุนแรงในฐานะเครื่องมือทางคินความยุติธรรมอย่างมีความชอบธรรม ซึ่งอาจนำไปสู่การทำให้ความรุนแรงกลายเป็นเรื่องปกติ (normalization of violence) และส่งผลต่อการรับรู้ความยุติธรรมของผู้ชม โดยเฉพาะเมื่อผู้ชมรู้สึกวาระบบยุติธรรมในโลกจริงไม่สามารถตอบสนองได้อย่างเพียงพอ (Gerbner et al., 2002; Bandura, 2001) ในเชิงนโยบาย สื่อควรนำเสนอผลกระทบและต้นทุนของความรุนแรงควบคู่กับความสะใจของการแก้แค้น พร้อมสร้างสมดุลทางศีลธรรมผ่านตัวละครหรือเหตุการณ์ที่ตั้งคำถามต่อการใช้ความรุนแรง ขณะเดียวกันแพลตฟอร์มสื่อและสถาบันการศึกษาควรส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) เพื่อให้ผู้ชมตีความดาร์กฮีโร่ในฐานะการวิพากษ์สังคมมากกว่าการเป็นแบบอย่างพฤติกรรม (Surette, 2015)

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้พบว่า ซีรีส์ทั้งสามเรื่องนำเสนอความล้มเหลวของระบบยุติธรรมอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ อิทธิพลของทุนและชนชั้นสูง ช่องโหว่ของกฎหมาย และการละเลยเหยื่อ ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่ในซีรีส์เหล่านี้เป็นการทวงคืนอำนาจและศักดิ์ศรี ไม่ใช่เพียงการแก้แค้นส่วนบุคคล แต่เป็นภาพสะท้อนของความไม่ไว้วางใจต่อรัฐ กฎหมาย และโครงสร้างอำนาจในสังคมเกาหลีร่วมสมัย

ซีรีส์ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องหลายอย่างเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับความรุนแรง รวมถึงการทำให้ศัตรูเป็นอมนุษย์ การเน้นความทุกข์ของเหยื่อ การแสดงความล้มเหลวของกฎหมายซ้ำแล้วซ้ำเล่า และการกำหนดขอบเขตทางศีลธรรม ความนิยมของซีรีส์เหล่านี้สะท้อนวิกฤตความเชื่อมั่นต่อรัฐ ความไม่เท่าเทียมทางสังคม ความต้องการการปฏิรูป และการระบายทางจิตวิทยาของสังคม

การศึกษานี้ยืนยันว่าซีรีส์เกาหลีแนวดาร์กฮีโร่ไม่ได้เป็นเพียงสื่อบันเทิง แต่เป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่สำคัญในการสะท้อนและวิพากษ์โครงสร้างอำนาจ “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” ที่ปรากฏในซีรีส์เหล่านี้คือสัญลักษณ์ของสังคมที่ผู้คนไม่เชื่อว่ากฎหมายจะคุ้มครองพวกเขาได้อีกต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ต่อระบบยุติธรรม ควรเพิ่มความโปร่งใสและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ลดอิทธิพลของเงินและอำนาจในกระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงความยุติธรรม และเน้นการฟื้นฟูและปกป้องสิทธิของเหยื่ออย่างจริงจัง
2. ต่อระบบการศึกษา ควรสร้างความรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน พัฒนากลไกการป้องกันและจัดการความรุนแรงในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างวัฒนธรรมการเคารพสิทธิ
3. ต่อสื่อและผู้สร้างสรรค์ ควรมีความรับผิดชอบในการนำเสนอเนื้อหาที่ไม่ส่งเสริมความรุนแรงอย่างไร้ขอบเขต ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการตั้งคำถามต่อโครงสร้างอำนาจ และใช้สื่อเป็นเครื่องมือเชิงบวกในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
4. ต่อสังคม ควรสร้างวัฒนธรรมการตรวจสอบอำนาจและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ และสร้างกลไกการรับฟังเสียงของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ

ซีรีส์เกาหลีแนวดาร์กฮีโร่ไม่ได้เป็นเพียงความบันเทิง แต่เป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่สำคัญในการสะท้อนและวิพากษ์วิกฤตกระบวนการยุติธรรมในสังคมเกาหลีร่วมสมัย “ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่” ที่ปรากฏในซีรีส์เหล่านี้คือสัญลักษณ์ของสังคมที่ผู้คนไม่เชื่อว่างกฎหมายจะคุ้มครองพวกเขาได้อีกต่อไป แม้ซีรีส์เหล่านี้จะนำเสนอความรุนแรงและการลงทัณฑ์นอกกฎหมายเป็นวิธีแก้ปัญหาก็ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องที่แท้จริงของระบบยุติธรรม ซึ่งต้องการการปฏิรูปอย่างจริงจัง

ความนิยมของซีรีส์เหล่านี้ควรเป็นสัญญาณเตือนสำหรับผู้กำหนดนโยบายว่า สังคมกำลังสูญเสียความเชื่อมั่นต่อสถาบันที่เป็นทางการ และหากไม่มีการเปลี่ยนแปลง ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่อาจกลายเป็นมากกว่าเพียงเรื่องราวในจอภาพ ความยุติธรรมแบบดาร์กฮีโร่ไม่ใช่คำตอบ แต่เป็นคำถามที่สังคมถามต่อระบบที่ล้มเหลว ซีรีส์เหล่านี้ทำหน้าที่เป็นทั้งอาการและเครื่องมือวินิจฉัยของวิกฤตสังคม ชี้ให้เห็นจุดที่ระบบล้มเหลวและสร้างแรงกดดันสำหรับการปฏิรูป แต่การปฏิรูประบบยุติธรรมอย่างจริงจังคือทางออกที่แท้จริงสำหรับสังคมเกาหลีและสังคมอื่นๆ ที่เผชิญกับปัญหาค้ายคลึงกัน

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). *การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค* (พิมพ์ครั้งที่ 4). คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- การุณพงศ์ เชิดพยากรณ์. (2564). Taxi Driver: ศาสด์จากกระบวนปฏิบัติธรรมที่ไม่เป็นธรรม และซีรีส์ที่เป็นมากกว่าสื่อบันเทิง. The MATTER. <https://thematter.co/entertainment/k-series-taxi-driver/145077>
- วราศ ตันภักตราคร. (2565). มายาการของ “ความยุติธรรม” ในละครชุด เรื่อง The Devil Judge. *วารสารภาษาและวัฒนธรรมเกาหลีศึกษา*, 4(1), 22-42.
- Bandura, A. (2001). Social Cognitive Theory of Mass Communication. *Media Psychology*, 3(3), 265–299. https://doi.org/10.1207/S1532785XMEP0303_03
- Bourdieu, P. (2001). *Masculine domination*. Stanford University Press.
- Campbell, J. (1949). *The hero with a thousand faces*. Pantheon Books.
- Durkheim, E. (1984). *The division of labor in society* (W. D. Halls, Trans.). Free Press. (Original work published 1893)
- Fairclough, N. (1995). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. Longman.
- Foucault, M. (1977). *Discipline and punish: The birth of the prison*. Pantheon Books.
- Gerbner, G., Gross, L., Morgan, M., & Signorielli, N. (2002). Growing up with television: Cultivation processes. In J. Bryant & D. Zillmann (Eds.), *Media effects: Advances in theory and research* (2nd ed., pp. 43–67). Lawrence Erlbaum Associates.
- Gramsci, A. (1971). *Selections from the prison notebooks* (Q. Hoare & G. Nowell Smith, Trans.). International Publishers.
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. SAGE.
- Jin, D. Y. (2021). *New Korean Wave: Transnational cultural power in the age of social media*. University of Illinois Press.

- Johnston, L. (1996). What is vigilantism? *The British Journal of Criminology*, 36(2), 220–236. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.bjc.a014083>
- Kang, S. H., Baek, M. N., & Ahn, S. B. (2024). 그 복수는 가능한가 - <더 글로리> 의복수(도착)는 전복이 아니다 [Is that revenge possible? Revenge (arrival) in *The Glory* is not subversion]. *문화콘텐츠연구*, (31), 117–143.
- Korean Film Council. (2023). *2022 Korean content industry statistics*. <http://www.kofic.or.kr>
- Korean Institute of Criminology and Justice. (2021). *Korean Crime Victim Survey 2020*. <https://kicj.re.kr>
- Lee, D. W. (2022). 박재범 드라마 연구 - 반영웅 3부작 <김과장>, <열혈사제>, <빈센조>를 중심으로 - [A study on Park Jae-beom's dramas: Focusing on the anti-hero trilogy *Good Manager*, *The Fiery Priest*, and *Vincenzo*]. *문화와 융합*, 44(7), 321–336.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. SAGE.
- Mayring, P. (2000). Qualitative Content Analysis. *Forum Qualitative Sozialforschung Forum: Qualitative Social Research*, 1(2). <https://doi.org/10.17169/fqs-1.2.1089>
- National Human Rights Commission of Korea. (2020). Report on school violence and institutional response. NHRCK.
- Surette, R. (2015). *Media, crime, and criminal justice* (5th ed.). Cengage Learning.
- Yoon, B. S. (2023). 포스트 시대, 다크히어로 드라마 <빈센조> 고찰: 브라이언 마수미의 정동 이론을 중심으로 [A study of the dark hero drama *Vincenzo* in the post-era: Focusing on Brian Massumi's affect theory]. *인문콘텐츠*, (69), 163–195. <https://doi.org/10.18658/humancon.2025.12.153>
- Yoon, M. H. (2024). 드라마 <더 글로리>의 기호학적 분석 [A semiotic analysis of *The Glory*] (Master's thesis, Namseoul University). <https://www.riss.kr/link?id=T17297647>